

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Matěj Šťastný
Název práce: Proměna migrace ve Finsku v letech 1989-2010

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Mgr. Anna Lukešová

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Předložená práce se zabývá proměnou migrace ve Finsku po roce 1989, specificky má za cíl zodpovědět otázku, „jakými proměnami prošla migrace ve Finsku po roce 1989 a jaké příčiny za těmito změnami stojí“ (str. 5). Za tímto účelem student provádí analýzu samotné demografické proměny migrace z/do Finska a následně faktorů vnitřního i vnějšího charakteru, které se změnami migračních trendů Finska souvisí.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Student zvolil téma, které je v českém i zahraničním prostředí málo zpracované, díky čemuž přináší jeho práce zajímavou přidanou hodnotu. Práce je logicky strukturovaná: po vymezení základních teoretických přístupů a užívané terminologie a shrnutí hlavních prací a autorů tématem se zabývajících student adekvátně představuje metodologické náležitosti práce (formulace výzkumné otázky, časové, teritoriální vymezení práce a metodologie práce i metoda sběru a práce s daty). Student dále pokračuje stručným nastolením kontextu zkoumaného tématu (zahraničně-politické vztahy Finska a migrace do roku 1989) a v následujících kapitolách 3 a 4 přináší hlavní analýzu zaměřenou na popis demografické proměny migrace ve Finsku a s těmito změnami související faktory. I přes omezené jazykové možnosti (oficiálními úředními jazyky jsou finština a švédština) student pracuje s primárními zdroji, doplněné o adekvátní sekundární zdroje typu reportů OECD k migraci ve Finsku. Autor rovněž zvolil tvůrčí přístup k prezentaci velkého množství dat o migraci, které vlastnoručně zpracoval do podoby několika přehledných grafů a tabulky, jež čtenáři pomáhají se v problematice lépe orientovat.

Co se týče argumentace, ve čtvrté kapitole naneštěstí student zapomíná na svou výzkumnou otázku a text je tedy opět spíše deskriptivního než analytického charakteru; výzkumná otázka je tak specificky adresována a zodpovězena až v závěru práce. Tohoto nedostatku, který je více rozebrán níže, práce dále vykazuje několik menších nesrovnalostí. Čtenář se například ztrácí v přehledu o azylu podávaném v kapitolách 3.1.3 a 3.2.3: na str. 17 autor argumentuje, že v „průběhu let 1994 a 1995 přijalo Finsko v každém z těchto roků zhruba 1 400 uprchlíků“, hned vzápětí však tvrdí, že finský parlament v letech 1994 a 1995 nastavil kvóty na přijetí uprchlíků v počtu 500, resp. 1000. Přehled o azylu za rok 1998 na str. 18 je rovněž velmi zmatený: „V roce 1998 byl limit stanoven na 600, z nichž status uprchlíka a povolení pro vstup do země získalo pouze 124 lidí. Následně byl ovšem dodatečně udělen uprchlický status i 307 osobám za účelem sloučení rodin. Celkem získalo v roce 1998 status uprchlíka 958 lidí (...)“. Zatímco v období 1989-1999 autor pokrývá limity stanovené parlamentem, ve druhém zkoumaném období 2000-2010 tento faktor v analýze azylu chybí docela. Na str. 19 dále autor tvrdí, že „Teprve s přelomem tisíciletí došlo k ústupu emigračního trendu, neboť imigrace převýšila emigraci z Finska“, což vnímám jako velmi lichý argument, jak i dokazují data z autorovy tabulky č. 1, vypovídající o jasném nárůstu emigrace v období 2000-2010 oproti období 1989-1999. Student je rovněž občas nekonzistentní v užívání pojmů vymezených v kapitole 1.1 (např. pojem „čistá imigrace“ v tabulce č. 1 na str. 13, zmatené užívání pojmů migrační vs. imigrační vs. integrační politiky v průběhu práce).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je psaná srozumitelným jazykem s minimem gramatických chyb. Grafická úprava je v pořádku a vykazuje jen malé nesrovnalosti (např. kapitoly 1, 2 a 4 nemají rozestoupení na novou stránku, zatímco kapitoly 3 a závěr ano, což by slušelo celé práci). Student si rovněž dal značnou práci se zpracováním a grafickou úpravou tabulek a grafů, jež jsou do textu správně vloženy a citovány.

Co se práce se zdroji týče, systém Turnitin neodhalil žádné pochybení v oblasti plagiátorství. Mezi velké nedostatky práce však patří značné chyby v užití citační normy a odkazů na literaturu. V první řadě student u dvou zásadních publikací, jež hojně cituje, nepochopil rozdíl mezi autorskou a editorskou monografií, přičemž při užívání specifických kapitol ze 2 editorských monografií cituje v odkazu literatury jako autory

kapitoly editory celé monografie, zatímco v samotném textu jmenovitě uvádí autory daných kapitol (viz str. 4, pozn. 10 a 12 a k nim relevantní text). Naneštěstí student v nesprávné citaci pokračuje v celé práci. Dále jsem objevila minimálně dva zdroje, které jsou uvedené v poznámkách pod čarou, nikoliv však v konečném výčtu literatury (pozn. 25 a 41). Mezi další nedostatky řadím zmatené citování reportů OECD, které v poznámkách pod čarou student správně cituje, ovšem v závěrečném seznamu literatury je již méně specifický ohledně konkrétních odkazů na využití reporty. Také mi chybí citování konkrétního zdroje studie MIPEX z roku 2010, kterou autor v poznámce č. 108 pouze obecně komentuje, měl by však citovat konkrétní zdroj. Citační norma rovněž není zcela přesně dodržena v konečném seznamu literatury: 1) zdroje Ministry of Interior („Government resolution...“ a „Annual report...“) vnímám spíše jako primární zdroj, jsou ale uvedené mezi sekundárními; 2) zdroj Karlsdóttir (2018) patří mezi reporty a odkaz je citován neúplně (více autorů, chybí nakladatelství); 3) zdroj Koivukangas by měl patřit k akademickým článkům, neboť se jedná o konferenční příspěvek (což z uvedené citace není poznatelné); 4) zdroj Lobodzinska (2011) rovněž patří mezi akademické články, přičemž chybí číslo časopisu (15); a další menší, ale již méně zásadní chyby v citování.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Bakalářská práce zpracovává zajímavé a adekvátně zvolené téma, v českém i zahraničním prostředí literaturou opomíjené. Mezi silné stránky práce patří snaha pracovat s primárními zdroji a dohledání adekvátních sekundárních zdrojů dostupných v angličtině. Rovněž bych ráda vyzvedla tvůrčí činnost studenta v podobě vlastních tabulek a grafů vytvořených na základě dat finského statistického úřadu.

Práce ovšem vykazuje i řadu slabých stránek. Mezi ty hlavní patří především deskriptivní charakter čtvrté kapitoly, která by měla více navazovat na výzkumnou otázku a v návaznosti na analýzu třetí kapitoly přinášet závěry ohledně toho, jaké příčiny tedy stojí za danou proměnou. Kapitola 4.1 tuto otázku řeší implicitně (*push* faktory jsou zde uvedené bez konkrétního vztahování se k výzkumné otázce), u ostatních kapitol je však již méně zřejmé, jak dané faktory migraci ovlivnily (imigrační, integrační a naturalizační politiky). Kapitola 4.5 pak opět implicitně zmiňuje některé *pull* faktory migrace do Finska, přičemž ten hlavní (severský stát blahobytu) stojí nějak na okraji (na druhou stranu je ale analyzován v předchozích podkapitolách). Přístup v analytické části práce tak není příliš koherentní, přičemž chybí konkrétní explicitní vyjádření studenta v jednotlivých podkapitolách ohledně zkoumaných faktorů ve vztahu k výzkumné otázce. Otázku autor nakonec zodpovídá v závěru práce, i když čtenář opět musí spíše hledat mezi řádky, než aby jej autor jednoznačně navedl. Druhou velkou slabinou práce jsou značné nedostatky v citační normě a užívání odkazů na literaturu pod čarou i v závěrečném seznamu (podrobněji popsáno výše).

Na závěr tak lze shrnout, že student splnil všechny oficiální náležitosti závěrečné práce, potýká se však se dvěma nedostatky, které, žel, snižují výslednou známku jinak velmi originální a zajímavé práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) Ve své obhajobě se vyjádřete k jednotlivým částem kapitoly 4 a pokuste se vztáhnout Vaše zjištění v nich obsažených přímo k výzkumné otázce.
- 2) V závěru práce mi chybí autorovy návrhy, jaké další oblasti zkoumané problematiky nejsou dostatečně pokryté a vyžadují další výzkum. Na jaké aspekty by se tedy mohl výzkum v budoucnu více zaměřit?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A-F):

C

Datum:

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.